

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-13>

УДК [338.5:339.54]:005.915

Струк Наталія Семенівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1933-265X>

Nataliya Struk

Ivan Franko National University of Lviv

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF TRANSFER PRICING AS A COMPONENT OF FISCAL POLICY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES' FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY

Анотація. Доведено актуальність дослідження обліково-аналітичного забезпечення трансфертного ціноутворення як складової фіскальної політики, що дало змогу з'ясувати його роль у сталому розвитку зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємств. Об'єктом дослідження є система обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ у ЗЕД підприємств. Використані методи теоретичного узагальнення, емпіричного дослідження, порівняльного аналізу, систематизації, аргументації, порівняння. Наукова значущість дослідження – виокремлення основних елементів обліково-аналітичного забезпечення під час формування звіту про контрольовані операції. Практична цінність – рекомендації уряду України розробити програму поступового запровадження глобального мінімального податку. Сформульовано висновки, що обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ є важливою складовою сталого розвитку ЗЕД підприємств, оскільки сприяє економічній стабільності, соціальній відповідальності та екологічній інтеграції.

Ключові слова: аналіз, зовнішньоекономічна діяльність підприємств, облік, обліково-аналітичне забезпечення, сталий розвиток, трансфертне ціноутворення, оподаткування, податкова конкурентоспроможність, фіскальна політика.

Summary. The article proves the relevance of studying the accounting and analytical support of transfer pricing at Ukrainian enterprises during the martial law. Disclosure of the essence and components of the accounting and analytical support of transfer pricing in the context of fiscal policy allowed to clarify its role in ensuring sustainable development of foreign economic activity of enterprises in the context of economic globalisation. The object of the study is the system of accounting and analytical support for transfer pricing in the foreign economic activity of enterprises. The author used the methods of theoretical generalisation, empirical research, comparative analysis, systematisation, argumentation, and comparison. The results of the study made it possible to reveal the current global trends in changes in fiscal policy regarding the regulation of controlled transactions with related parties. The analysis of the Organisation for Economic Co-operation and Development's 2024 International Tax Competitiveness Index ranking of countries made it possible to get acquainted with the best tax systems of the leading countries, in particular, with taxation in the field of transfer pricing. The scientific significance of the study lies in the identification of the main elements of accounting and analytical support in the preparation of a report on controlled transactions. The practical value of the publication lies in the formulation of recommendations at the level of the Ukrainian government to develop a programme for the gradual introduction of a global minimum tax, thereby joining the same initiative of most EU countries in 2025. The article concludes that accounting and analytical support for transfer pricing is an important component of sustainable development of foreign economic activity of enterprises, as it contributes to economic stability, social responsibility and environmental integration. It is argued that the introduction of automated accounting and analysis systems to improve the efficiency of transfer pricing management will increase the transparency of financial transactions and reduce the risk of tax conflicts between companies and fiscal authorities.

Keywords: analysis, accounting, accounting and analytical support, fiscal policy, foreign economic activity of enterprises, sustainable development, transfer pricing, taxation, tax competitiveness.

Постановка проблеми. Сталий розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств (ЗЕД) в умовах глобалізації економіки передбачає ефективне управління фінансовими потоками та мінімізацію ризиків ухилення від оподаткування. Серед визначальних інструментів, що впливають на такі процеси, є трансфертне ціноутворення (ТЦУ). Його застосування часто супроводжується значними викликами для фіскальної політики держави, зокрема через складність контролю за трансфертними цінами та уникнення сплати податків багатонаціональними компаніями.

Україна приєдналася до Програми розширеного співробітництва в межах Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) і з 1 січня 2017 року запроваджує Мінімальний стандарт Плану дій BEPS (Base erosion and Profit Shifting – розмивання бази оподаткування та виведення прибутку із під оподаткування) [1]. Незважаючи на поступове впровадження міжнародних рекомендацій ОЕСР щодо регулювання ТЦУ, його обліково-аналітичне забезпечення для підприємств України перебуває на етапі формування. Це ускладнює дотримання принципів сталого розвитку щодо формування сприятливої та відкритої міжнародної економічної системи, зокрема у забезпеченні прозорих умов здійснення економічних операцій і справедливого розподілу податкових надходжень до бюджету.

Відсутність чіткої методики обліку й аналізу інформації про ТЦУ обмежує здатність підприємств адаптувати власну ЗЕД до вимог сучасного міжнародного ринку. Тому формування дієвого обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ, яке б одночасно відповідало цілям фіскальної політики та сприяло сталому розвитку ЗЕД підприємств є своєчасним і актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика ТЦУ є багатогранною, адже охоплює питання державного регулювання, обліково-аналітичного забезпечення, фіскальної політики, сталого розвитку та міжнародної інтеграції. Сучасні напрацювання авторів у цій сфері доцільно згрупувати за окремими напрямками.

Афанасьєва І., Калач Г., Корінь І., Луцик А., Сороківський А., Труш І. розкривають механізм регулювання ТЦУ та його узгодження з фіскальною політикою держави [2–4]. Бала О., Бала Р., Гнатюк Р., Грицишин Ю., Кміть В., Приймак І. глибше досліджують фіскальні аспекти ЗЕД [5; 6].

Доволі цікавим є науковий доробок вчених щодо обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ. Зокрема, заслуговують на увагу запропоновані вченими: методи формування обліково-аналітичного забезпечення ЗЕД підприємств Вінярським Б. і Воскресенською Т. [7]; елементи інформаційної підтримки систем обліково-аналітичного та контрольного забезпечення ТЦУ Краєвським В.

і Муравським О. [8]; шляхи впровадження автоматизованого обліку ТЦУ на підприємствах Вербицькою А. та Карловою І. [9].

Мискін Ю., Параниця Н., Скорик М. вивчають вплив ТЦУ на реалізацію стратегії сталого розвитку, а саме, досягнення сталих економічних результатів у ЗЕД [10].

На особливу увагу заслуговують роботи, присвячені міжнародному досвіду ТЦУ та його адаптації до українських умов. До прикладу, Лебідь Г. досліджує впровадження плану дій BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) в українську податкову систему [11], а Фесенко В. акцентує увагу на управлінні ризиками й аудиті трансфертних цін у діяльності міжнародних груп [12]. Лоханова Н. розкриває інформаційне забезпечення ТЦУ в системі ділового партнерства підприємств [13].

Іноземні автори, зокрема, Вельхувер Ж., Дирда С., Колс М., Кольхасе С., Плеснер Пірсон Т., Плеснер Россінг К., Роде С., Россінг Ж., Хун Г., Штейнберг Ж. здебільшого звертають увагу на міжнародне ТЦУ в транснаціональних корпораціях (ТНК) [14–17]. Плеснер Россінг Ж., Хемлінг Л., Хоффян А. надають цікаві рекомендації щодо використання інформаційних технологій для міжнародного ТЦУ в ТНК [18].

Внаслідок опрацьованих джерел, простежуємо ґрунтовні дослідження за різними напрямками, проте відсутній комплексний підхід до вивчення обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ як складової фіскальної політики, що демонструє його багатовимірність в управлінні сталим розвитком ЗЕД підприємств.

Мета статті – розкрити сутність обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ в контексті фіскальної політики, що дасть змогу з'ясувати його роль у забезпеченні сталого розвитку ЗЕД підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація фіскальної політики щодо ТЦУ має значний вплив на стратегію сталого розвитку підприємств у ЗЕД. Науково-прикладні дослідження дають змогу виокремити напрями такого впливу.

I. Соціальна відповідальність і податковий комплаєнс. Застосування принципів ТЦУ на засадах соціальної відповідальності дає змогу гармонізувати податкову стратегію компаній із цілями сталого розвитку (ЦСР). Левицька С. доводить, що інтеграція таких принципів у облікову політику підприємств сприяє покращенню їх відносин із фіскальними органами та ріст репутації серед ділових партнерів і суспільства.

II. Глобалізація і прозорість. ТНК часто застосовують ТЦУ для мінімізації податків, проте сучасна фіскальна політика (зокрема, відповідно до настанов ОЕСР) сприяє прозорим процесам ціноутворення та формування звітності, що дає змогу компаніям уникати конфліктних ситуацій

із фіскальними органами та зміцнювати власні позиції на міжнародних ринках.

III. Підтримка економічної, соціальної та екологічної стабільності. ТЦУ, побудована за принципом «втягнутої руки», дає можливість адміністративному персоналу підприємств уникати податкових маніпуляцій, скеровуючи ресурси на інновації, екологічні ініціативи та корпоративну соціальну відповідальність. Такий підхід узгоджується із глобальними ЦСР, зокрема боротьбою зі зміною клімату та бідністю.

IV. Успішне регулювання й адаптація до міжнародних норм. Фіскальні зміни у трансфертному ціноутворенні є стимулом для адміністрації підприємств розробляти обліково-аналітичні інструменти, завдяки чому можна успішно оцінити економічну ефективність зовнішньоекономічних операцій, а також вдало інтегрувати екологічні, соціальні та управлінські показники (ESG-метрики) у бізнес-стратегію компанії, що відповідає вимогам сталого розвитку.

Отже трансформація фіскальної політики щодо ТЦУ має мультиаспектний вплив на стратегію сталого розвитку підприємств. Вона не лише сприяє фінансовій стабільності та дотриманню законодавчих норм, але й створює умови для інтеграції сталих практик у ЗЕД. Таким чином, сучасний підхід до регулювання ТЦУ є важливим для довгострокового розвитку підприємств у глобальному середовищі.

Менгден А. стверджує, що структура податкового кодексу країни є визначальним чинником його економічної ефективності [20]. У багатьох країнах це визнали та реформували податкові кодекси. За останні десятиріччя граничні ставки податку на доходи компаній і фізичних осіб значно зменшилися у країнах ОЕСР. Проте не усі зміни у фіскальній політиці країн ОЕСР покращили структуру податкових систем, деякі вплинули негативно. До прикладу, якщо США, Франція і Австрія зменшили ставку податку на прибуток підприємств, то Колумбія збільшила [20].

Відомо, що через пандемію COVID-19, у багатьох країнах ухвалили рішення про тимчасові зміни у системі оподаткування бізнесу. Різні підходи до оподаткування в країнах ОЕСР спричинюють потребу оцінювати такі системи одну відносно іншої. Для цього й розробили «Індекс міжнародної податкової конкурентоспроможності – відносне порівняння податкових систем країн ОЕСР щодо конкурентоспроможності та нейтральності» [20].

Податковий кодекс визнають конкурентоспроможним, якщо у ньому втримують низькі граничні податкові ставки. Адже в період глобалізації капітал доволі мобільний, власники підприємств мають змогу інвестувати кошти в будь-яку країну світу для отримання найвищої норми

прибутку. Тобто власники підприємств шукають країни з нижчими податковими ставками для максимізації норми прибутку після сплати податків. А високі податкові ставки перешкоджають внутрішнім інвестиціям, призводять до ухилення від сплати податків.

Щоби визначити, чи є податкова система країни нейтральною та конкурентоспроможною, для обчислення Індексу міжнародної податкової конкурентоспроможності (ІМПК) обчислюють понад 40 змінних податкової політики [20]. Такий індекс дає змогу порівняти норми податкових кодексів розвинених країн. Є змога з'ясувати, чому певні податкові кодекси мають добру, або ж погану модель для реформування. На підставі цього роблять висновок про фіскальну політику.

У світовому рейтингу за 2024 рік Естонія, вже 11-й рік поспіль має найкращий податковий кодекс в ОЕСР [20]. Там успішно функціонує територіальна система оподаткування, яка звільняє іноземні прибутки, отримані естонськими корпораціями, від національного оподаткування з незначними обмеженнями.

Показники загальної оцінки міжнародної податкової конкурентоспроможності перших 10-ти країн у світовому рейтингу 2024 року представлені на рис. 1. 3-поміж 38 країн світу, після Естонії, на другому і третьому місцях перебувають Латвія і Нова Зеландія (рис. 2).

Найменш конкурентоспроможна податкова система в ОЕСР – у Колумбії (є податки на багатство, на фінансові операції; найвища ставка податку на прибуток підприємств 35%, а ПДВ – 41%). Сходиною вище (37 місце у рейтингу) займає Італія, а на 36 місці – Франція.

Якщо податкова система Естонії домінує за більшістю складових конкурентоспроможності в ОЕСР, то податкові системи інших доволі розвинутих країн мають високі бали завдяки одній або декільком основним податковим категоріям. У Латвії, де нещодавно перейняли досвід естонської системи корпоративного оподаткування, також функціонує відносно ефективна система оподаткування. Доволі низьку ставку корпоративного податку (19,7%) простежуємо у Швейцарії (рис. 3).

У Литві низька ставка корпоративного податку (15%) що дозволяє підприємствам відраховувати значну частку витрат на капітальні інвестиції. На останньому місці за показниками корпоративного податкового рейтингу – Колумбія, на передостанньому – Португалія.

Глобалізація економіки посприяла тому, що власники підприємств прагнуть охопити споживачів і сформувати надійні партнерські відносини із контрагентами в усьому світі. Встановлені правила транскордонного оподаткування. Дедалі частіше простежується тенденція переходу від оподаткування світового рівня до системи територіального

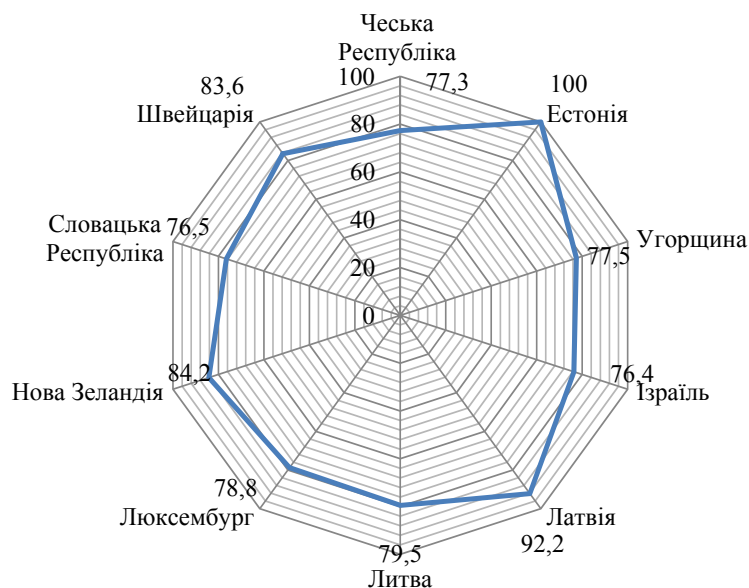

Рисунок 1 – Показники загальної оцінки міжнародної податкової конкурентоспроможності перших 10-ти країн у світовому рейтингу 2024 року

Джерело: побудовано автором за даними [20]

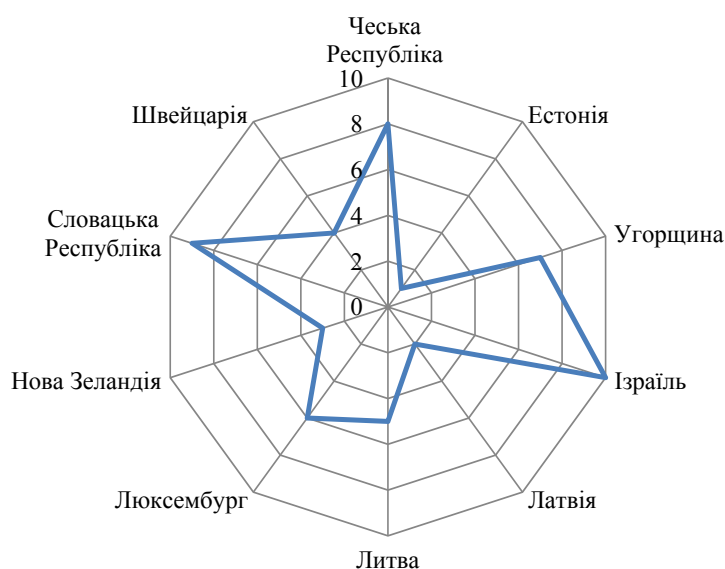

Рисунок 2 – Загальні рейтингові показники 10 країн із найвищим ІМПК 2024 року

Джерело: побудовано автором за даними [20]

оподаткування, коли корпоративний податок країни обмежується прибутками, отриманими в межах її кордонів [21]. Під час територіальної системи оподаткування корпорації сплачують податки лише в країні, у якій отримують прибуток.

За показниками рейтингу країн із найвищим ІМПК 2024 року, найкращі транскордонні правила оподаткування має Швейцарія (рис. 4). На другому місці Велика Британія, а на третьому – Угорщина.

Як відомо, в кінці 2017 року, у США прийняли гібридну міжнародну систему оподаткування (Закон про зменшення податків і робочих місць), в якій передбачили податок на розмивання оподаткованої бази та податок проти зловживань (BEAT – «base erosion and anti-abuse tax») [22].

BEAT – 10% мінімальний податок (спершу було 5% у 2018 році) для ТНК із США, валовий дохід яких становить понад 500 млн дол. США. Податок застосовують до платежів ТНК, якщо

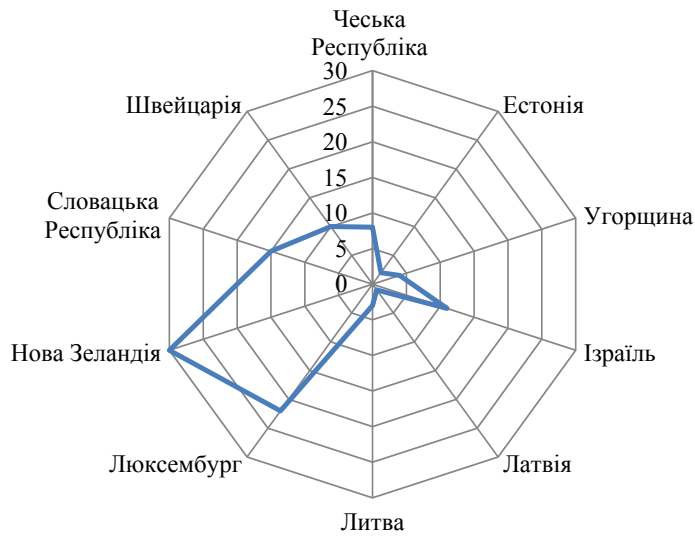

Рисунок 3 – Показники корпоративного податкового рейтингу 10-ти країн із найвищим ІМПК 2024 року

Джерело: побудовано автором за даними [20]

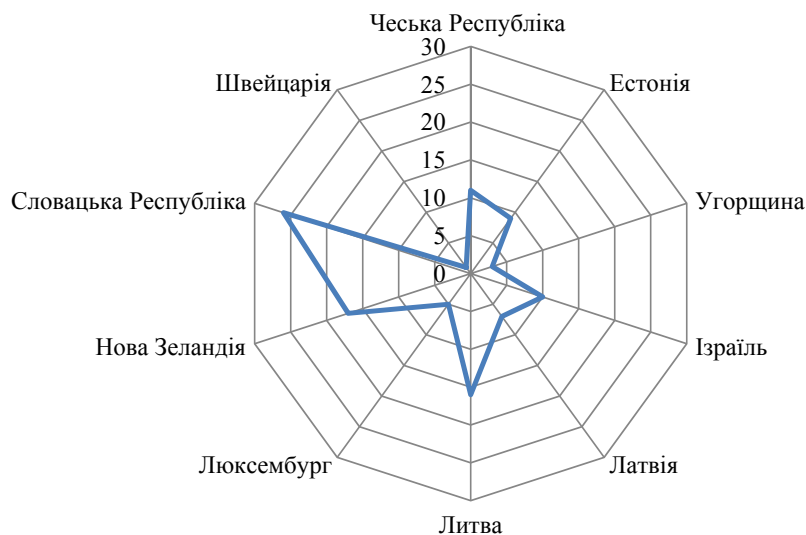

Рисунок 4 – Показники рейтингу 10-ти країн із найвищим ІМПК 2024 року за транскордонними правилами оподаткування

Джерело: побудовано автором за даними [20]

платежі контрольованих іноземних компаній перевищують 3% (2% для деяких фінансових компаній) від загальної суми відрахувань, отриманих корпорацією.

Запровадження глобального мінімального податку впливає на міжнародні податкові правила [23]. Багато країн ОЕСР починають впроваджувати також глобальні мінімальні податкові правила. Поки у жодній країні ОЕСР не прийняли правил заниженого оподаткування прибутку, подібного до BEAT у США. Проте, у більшості країн ЄС планують це запровадити у 2025 році [24].

Важливою складовою ефективного управління фінансовими потоками компаній, що працюють у багатонаціональних структурах, є правильно організоване обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ. Беручи до уваги напрацювання вчених [8] і власні попередні дослідження [25], можна констатувати, що обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ охоплює систему збору, обробки, аналізу та перетворення у звіт інформації, яку застосовують для встановлення та моніторингу трансфертних цін – внутрішніх цін, за якими здійснюють операції між пов'язаними сторонами.

Обліково-аналітичне забезпечення передбачає створення інструментарію для формування трансфертних цін; систематизації облікової інформації для аналізу таких операцій, підготовки звітності щодо ТЦУ.

За запитом податкової служби, у системі обліку формують документацію з ТЦУ, тому важливо з'ясувати умови її подання. Така документація охоплює документальне підтвердження контрольованих операцій, тобто таких операцій між суб'єктами господарювання, які контролюються податковими органами.

До контрольованих відносять усі господарські операції, внаслідок яких можуть виникати завищені витрати, або занижені доходи, що призводить до заниження прибутку та податку на прибуток. Тому, перш ніж списувати доходи і витрати від таких операцій на бухгалтерський рахунок фінансових результатів, треба ретельно перевірити прозорість їх визнання.

Відповідно до Податкового кодексу України (п.п. 39.2.1.7) [26], операцію вважають контрольованою, якщо вона відповідає таким двом критеріям:

1. загальний дохід платника податку на прибуток за рік (звітний період) більший, ніж 150 млн грн.

2. сума за господарською операцією платника податку на прибуток із кожним окремим контрагентом за рік (звітний період) перевищує 10 млн грн.

Згідно зі законодавством, звіт про контрольовані операції треба подавати як електронний документ. Паперова форма подання не передбачена. Такі зміни здатні забезпечити прозорість і точність формування інформації про ТЦУ.

Перш ніж звітувати за контрольованими операціями, варто проаналізувати та відстежити в обліку усі трансакції компанії, що підпадають під визнання їх контрольованими. Доречно провести інвентаризацію виконання угод із нерезидентами, правильно відобразити її результати в обліку. Перед формуванням такої звітності треба ретельно відслідкувати усі господарські взаємодії з міжнародними партнерами, щоби надати вичерпні дані, відповідно до податкових вимог і уникнути штрафних санкцій за недотримання законодавства. Запровадження і вчасна модернізація автоматизованих систем обліково-аналітичного забезпечення процесу підготовки звіту про ТЦУ – прерогатива сьогодення.

Окрему увагу в обліково-аналітичному забезпеченні трансфертного ціноутворення треба присвятити функціональному аналізу контрольованої операції. Треба проаналізувати дані про: функції осіб, які беруть участь у контрольованій операції; про використані ними активи, пов'язані з такою контрольованою операцією; економічні (комер-

ційні) ризики, які такі особи враховували під час здійснення контрольованої операції [26].

Тут варто погодитися з науковцями [8; 9], які доводять, що визначальним викликом для українських підприємств є відсутність інтегрованих інформаційних систем для автоматизації обліково-аналітичного забезпечення трансфертного ціноутворення, що ускладнює процес підготовки згаданої звітності.

Висновки. Обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ є важливим елементом стратегії сталого розвитку ЗЕД підприємств. Воно сприяє прозорості у формуванні трансфертних цін, гармонізуючи цілі підприємств із принципами фіскальної політики та міжнародних стандартів.

В умовах глобалізації зростає значення автоматизації процесів обліку й аналізу, що спонукає до застосування інтегрованих інформаційних систем для підвищення продуктивності процесу формування звітності про контрольовані операції, зменшення ризиків виникнення податкових штрафів, уникнення конфліктів із фіскальними органами. Доволі актуальним викликом є формування чіткої методики обліку й аналізу операцій ТЦУ, яка б відповідала міжнародній практиці. У цьому контексті варто: бухгалтерам-аналітикам і фінансистам взаємодіяти із різними фаховими експертами (зокрема, юристами); стимулювати інвестиції в автоматизацію обліку.

Досвід країн-членів ОЕСР щодо регулювання ТЦУ є цінним орієнтиром для України. Запровадження принципів Плану дій BEPS забезпечує можливість інтеграції України у глобальну економічну систему через підвищення прозорості таких бізнес-операцій. Ефективне регулювання ТЦУ дасть змогу здійснити справедливий розподіл податкових надходжень до бюджету, сприяти зниженню ризиків розмивання податкової бази та створити умови для фінансової стабільності, особливо в сучасних умовах дії воєнного стану. Саме тому на рівні уряду України варто розробити програму поступового запровадження глобального мінімального податку та долучитися до такої ж ініціативи з більшістю країн ЄС у 2025 році.

Обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ сприяє не лише економічному зростанню, але й забезпечує інтеграцію соціальних та екологічних аспектів у діяльність підприємств. Це узгоджується із глобальними трендами ЦСР. Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення ТЦУ підтримує не лише фінансову ефективність, але й забезпечує інтеграцію принципів сталого розвитку у ЗЕД підприємств.

Перспективами подальших досліджень є аналіз ринку програмного забезпечення і можливостей формування інтегрованих інформаційних систем для автоматизації обліково-аналітичного забезпечення ТЦУ на підприємствах України.

Список використаних джерел:

1. Мінфін розробив дорожню карту реалізації Плану дій BEPS. Урядовий портал. 16.05.2017. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249982923>
2. Афанасьєва І.І., Труш І.В. Державний контроль трансфертного ціноутворення у сфері зовнішньоекономічної діяльності. 2021. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54588>
3. Луцик А., Сороківський А. Попереднє узгодження трансфертного ціноутворення в фіскальній політиці України. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 334–341. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.334>
4. Калач Г.М., Корінь І.С. Трансфертне ціноутворення як складова фіскальної безпеки України. *Митна безпека*. 2021. Випуск 5. С. 99–107.
5. Бала О., Гнатюк Р., Бала Р. Інфраструктура обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства: фіскальний аспект. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 9(37). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-541-548](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-541-548)
6. Приймак І.І., Кміть В.М., Гришишин Ю. В. Проблеми узгодження митної вартості товарів та трансфертної ціни у зовнішньоекономічних контрольованих операціях підприємств України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. Т. 1, № 15. С. 15–27. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/2359/2840>
7. Воскресенська Т., Вінярський Б. Формування обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств в розрізі її видів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-164>
8. Краєвський В.М., Муравський О.Ю. Інформаційна підтримка систем обліково-аналітичного та контрольного забезпечення управління операціями трансфертного ціноутворення. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 7 (07). С. 32–40. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.7-5>
9. Карлова І.О., Вербицька А.І. Трансфертне ціноутворення: економічний зміст та особливості проведення автоматизованого обліку на вітчизняних підприємствах. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 56. С. 125–132
10. Мискін Ю.І., Скорик М.О., Параниця Н.В. Трансфертне ціноутворення в контексті реалізації стратегії сталого розвитку. *Український економічний часопис*. 2024. № 4. С. 25–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-4-5>
11. Лебідь Г.А. План дій BEPS в аспекті адаптації податкової системи України до норм та правил Європейського союзу. 2021. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54682>
12. Фесенко В. Управління ризиками та аудит трансфертних цін: ключові аспекти для міжнародних груп. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-70>
13. Лоханова Н.О. Проблеми інформаційного забезпечення трансфертного ціноутворення в системі ділового партнерства підприємств. *Ефективна економіка*. 2018. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6481>
14. Kohlhase S., Wielhouwer J.L. Tax and tariff planning through transfer prices: the role of the head office and business unit. *Journal of accounting and economics*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2022.101568>
15. Plesner Rossing J.C., Pearson T.C. Tax-compliant transfer pricing of intra-group services: the soft drink case. *Journal of accounting education*. 2022. Vol. 61. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2022.100815>
16. Plesner Rossing C., Cools M., Rohde C. International transfer pricing in multinational enterprises. *Journal of accounting education*. 2017. Vol. 39. P. 55–67. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2017.02.002> (дата звернення: 29.11.2024).
17. Dyrda S., Hong G., Steinberg J. B. A macroeconomic perspective on taxing multinational enterprises. *Journal of international economics*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2024.104022>
18. Hemling L., Plesner Rossing J.C., Hoffman A. The use of information technology for international transfer pricing in multinational enterprises. *International journal of accounting information systems*. 2022. Vol. 44. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2021.100546>
19. Interim report september 2024. *OECD Economic Outlook*. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-interim-report-september-2024_1517c196-en.html
20. Mengden A. International tax competitiveness index 2024. *Tax Foundation*. URL: <https://taxfoundation.org/research/all/global/2024-international-tax-competitiveness-index/>
21. Narine Nersesyan, “Chapter 3: The Current International Tax Architecture: A Short Primer,” in *Corporate Income Taxes under Pressure Why Reform Is Needed and How It Could Be Designed*. Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2021. URL: <https://imf.org/en/Publications/Books/Issues/2021/03/01/Corporate-Income-Taxes-under-Pressure-Why-Reform-Is-Needed-and-How-It-Could-Be-Designed-48604>
22. Kyle Pomerleau. A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act. *Tax Foundation*. May 3, 2018. URL: <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/>
23. Daniel Bunn and Sean Bray. What’s in the New Global Tax Agreement? *Tax Foundation*. June 13, 2023. URL: <https://taxfoundation.org/global-tax-agreement/>
24. PwC. OECD Pillar Two country tracker. July 7, 2024. URL: <https://pwc.com/gx/en/services/tax/pillar-two-readiness/country-tracker.html>
25. Матковський С.О., Струк Н.С. Трансфертне ціноутворення в умовах воєнного стану: аналіз і перспективи розвитку в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2024. Вип. 66. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/economics/issue/view/565>

26. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

References:

1. Minfin rozrobiv dorozhniu kartu realizatsii Planu dij BEPS [The Ministry of Finance has developed a detailed map for the implementation of the BEPS Plan]. (2017) / *Uriadovyy portal – Government portal*. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249982923> (in Ukrainian)
2. Afanasieva, I. I., & Trush, I. V. (2021) Derzhavnyi kontrol transfertnoho tsinoutvorennia u sferi zovnishnoekonomichnoi diialnosti [State control of transfer pricing in the field of foreign economic activity]. Available at: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54588> (in Ukrainian)
3. Lutsyk, A., & Sorokivskiy, A. (2024) Poperednie uzgodzhennia transfertnoho tsinoutvorennia v fiskalnii politytsii Ukrainy [Preliminary coordination of transfer pricing in the fiscal policy of Ukraine]. *Ekonomichnyi analiz – Economic analysis*. no. 34 (3), pp. 334–341. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.334> (in Ukrainian)
4. Kalach, H. M., & Korin, I. S. (2021) Transfertne tsinoutvorennia yak skladova fiskalnoi bezpeky Ukrainy [Transfer pricing as a component of fiscal security of Ukraine]. *Mytna bezpeka – Customs security*. no. (5). pp. 99–107. (in Ukrainian)
5. Bala, O., Hnatiuk, R., & Bala, R. (2024) Infrastruktura obsluhovuvannia zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstva: fiskalniy aspekt [Infrastructure of service of foreign economic activity of enterprise: fiscal aspect.]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii – Scientific innovation and advanced technology*. no. 9(37). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-541-548](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-541-548) (in Ukrainian)
6. Pryimak, I. I., Kmit, V. M., & Hryshchshyn, Yu. V. (2019) Problemy uzgodzhennia mytnoi vartosti tovariv ta transfertnoi tsiny u zovnishnoekonomichnykh kontrolovanykh operatsiiakh pidpriemstv Ukrainy [Problems of coordination of customs value of goods and transfer price in foreign economic controlled transactions of enterprises of Ukraine]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Actual problems of development of the region's economy*. no. 1 (15). pp. 15–27. Available at: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/2359/2840> (in Ukrainian)
7. Voskresenska, T., & Viniarskyi, B. (2024) Formuvannia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstv v rozrizi yii vydiv [Formation of accounting and analytical support for foreign economic activity of enterprises in the context of its types.]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*. no. (59). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-164> (in Ukrainian)
8. Kraievskiy, V. M., & Muravskiy, O. Yu. (2023) Informatsiina pidtrymka system oblikovo-analitychnoho ta kontrolnoho zabezpechennia upravlinnia operatsiiamy transfertnoho tsinoutvorennia [Information support of accounting, analytical and control support systems for transfer pricing operations management]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka – Digital economy and economic security*. no. 7 (07). pp. 32–40. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.7-5> (in Ukrainian)
9. Karlova, I. O., & Verbytska, A. I. (2020) Transfertne tsinoutvorennia: ekonomichnyi zmist ta osoblyvosti provedennia avtomatyzovanoho obliku na vitchyznianskykh pidpriemstvakh [Transfer pricing: economic content and features of automated accounting at domestic enterprises.]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*. no. (56). pp. 125–132 (in Ukrainian)
10. Myskin, Yu. I., Skoryk, M. O., & Paranytsia, N. V. (2024) Transfertne tsinoutvorennia v konteksti realizatsii stratehii staloho rozvytku [Transfer pricing in the context of sustainable development strategy implementation]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys – Ukrainian Economic Journal*. no. (4). pp. 25–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-4-5> (in Ukrainian)
11. Lebid, H. A. (2021) Plan dii BEPS v aspekti adaptatsii podatkovoi systemy Ukrainy do norm ta pravyl Yevropeiskoho soiuzu [BEPS Action Plan in the aspect of adapting the tax system of Ukraine to the norms and rules of the European Union]. Available at: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54682> (in Ukrainian)
12. Fesenko, V. (2024) Upravlinnia ryzykamy ta audyt transfertnykh tsin: kliuchovi aspekty dlia mizhnarodnykh hrup [Risk management and audit of transfer prices: key aspects for international groups]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*. no. (60). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-70> (in Ukrainian)
13. Lokhanova, N. O. (2018) Problemy informatsiinoho zabezpechennia transfertnoho tsinoutvorennia v systemi dilovoho partnerstva pidpriemstv [Problems of transfer pricing information support in the system of business partnership of enterprises]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*. no. (8). Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6481> (in Ukrainian)
14. Kohlhase, S., & Wielhouwer, J. L. (2022) Tax and tariff planning through transfer prices: the role of the head office and business unit. *Journal of accounting and economics*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2022.101568>
15. Plesner, Rossing, J. C., & Pearson, T. C. (2022) Tax-compliant transfer pricing of intra-group services: the soft drink case. *Journal of accounting education*. (61). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2022.100815>
16. Plesner, Rossing, C., Cools, & M., Rohde, C. (2017) International transfer pricing in multinational enterprises. *Journal of accounting education*. no. (39). pp. 55–67. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaccedu.2017.02.002>
17. Dyrda, S., Hong, G., & Steinberg, J. B. (2024) A macroeconomic perspective on taxing multinational enterprises. *Journal of international economics*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2024.104022>
18. Hemling, L., Plesner, Rossing J. C., & Hoffjan, A. (2022) The use of information technology for international transfer pricing in multinational enterprises. *International journal of accounting information systems*. no. (44). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2021.100546>

19. Interim report september 2024. *OECD Economic Outlook*. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-interim-report-september-2024_1517c196-en.html
20. Mengden, A. (2024) International tax competitiveness index 2024. *Tax Foundation*. Available at: <https://taxfoundation.org/research/all/global/2024-international-tax-competitiveness-index/>
21. Narine, Nersesyan (2021) Chapter 3: The Current International Tax Architecture: A Short Primer. in *Corporate Income Taxes under Pressure Why Reform Is Needed and How It Could Be Designed* (Washington, D.C.: International Monetary Fund, 2021), Available at: <https://imf.org/en/Publications/Books/Issues/2021/03/01/Corporate-Income-Taxes-under-Pressure-Why-Reform-Is-Needed-and-How-It-Could-Be-Designed-48604>
22. Kyle, Pomerleau (May 3, 2018) A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act. *Tax Foundation*, Available at: <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/>.
23. Daniel, Bunn & Sean, Bray (June 13, 2023) What's in the New Global Tax Agreement? *Tax Foundation*, Available at: <https://taxfoundation.org/global-tax-agreement/>.
24. PwC (July 7, 2024) OECD Pillar Two country tracker. Available at: <https://pwc.com/gx/en/services/tax/pillar-two-readiness/country-tracker.html>
25. Matkovskiy, S. O., & Struk, N. S. (2024) Transfertne tsinoutvorenna v umovakh voiennoho stanu: analiz i perspektyvy rozvytku v Ukraini. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii ekonomichna – Bulletin of Lviv University. Economic series*. no. (66). Available at: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/economics/issue/view/565> (in Ukrainian)
26. Podatkovyy kodeks Ukrainy [The Tax Code of Ukraine] (2010). 02.12.2010. No. 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 02.12.2024